

6 ta' April, 1957

Imħallef:—

Onor. Dr. W. Harding, K.M., B.Litt., LL.D.

Il-Pulizija *versus* Lawrence Cuschieri

**Ingombri — “Parking” — Reg. 62, 65 u 98 tal-Motor
Vehicles Regulations**

Il-“parking” ta' karrozza b'mod li din kif ipparkjata, tostakola t-traffiku transitanti mit-trieq fejn il-karrozza tiġi pparkjata, u meta dak il-“parking” ma hux haġa momentanea, u lanqas ma hu l-effett ta' “vis major”, ma jistgħax ma jitqiesx legalment ingombri.

Kwantu għall-ingombri tal-“parking place” stess, għandu jingħad illi, in linea ta' massima, jista' jiġi enuncjat bħala principju “in subjecta

materia" li, jekk driver f'ċirkustanzi normali jipparkja negligentement il-karrozza tiegħu b'mod li din tibblokkja karrozza oħra, u dan mhux momentaneament, u lanqas b'effett ta' xi forza maġġuri, u jekk ma jagħmelx b'mod li, sakemm huwa jirritorna, il-karrozza tkun tista' tiġi mwarrba halli tillibera l-karrozza l-oħra (per eżempju, "inter alia" billi jagħti ċ-ċavetta tal-karrozza lill-"park attendant"), allura, f'każ simili, u salvi ċirkustanzi eċċezzjonali, hemm l-ingombro. S'intendi, kull każ għandu jiġi valutat skond iċ-ċirkustanzi tiegħu.

Lanqas jista' jiġi stabbilit kemm għandu jkun iż-żmien li wiehed iħalli l-karrozza b'dan il-mod, biex ikun hemm jew ma jkunx hemm "obstruction"; imma kull każ għandu jiġi ġudikat skond il-fattezzi tiegħu partikulari.

Il-Qorti; — Rat l-imputazzjoni miġjuba mill-Pulizija quddiem il-Qorti Kriminali tal-Maġistrati ta' Malta kontra Lawrence Cuschieri, talli fil-31 ta' Diċembru 1956, f'xi s-6.40 p.m., ingombra Merchants Street, Valletta, bil-car 17489; barra minn dan, ingombra l-post tal-parking tal-karrozzi quddiem is-suq tal-Belt bl-istess car;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tad-29 ta' Jannar 1957, li biha sabitu ħati u kkundannatu nofs lira (10s.) ammenda;

Rat ir-rikors tal-imputat, li bih appella mid-deċiżjoni fuq imsemmija, u talab li tiġi revokata u li hu jiġi assolt;

Trattat l-appell;

Ikkunsidrat;

L-imputazzjoni hi dupliċi, u hi relativa għall-kwistjoni li, minħabba r-ristrettezza tat-toroq u l-iskarsezza ta' "parking places" fil-Belt, minn naħa waħda, u n-numru dejjem krescenti ta' karrozzi, minn naħa oħra, ma jistgħax ma jkollhiex ċerta importanza generali;

Deher mill-provi li, għal xi s-sebgha neqsin kwart ta'

fil-ghaxija, fil-31 ta' Dicembru 1956, l-imputat mar fil-"parking place" li hemm adjaċenti mas-sug tal-Belt u pparkja l-karrozza tiegħu wara oħra, b'mod li din giet ibblakkjata bla ma tista' taħroġ. L-imputat niżel mill-karrozza u l-larga, u dam niegħes xi kwarta. Barra minn hekk, il-Prosekuzzjoni taqdebita wkoll lill-imputat li f'dik l-istess okkażjoni pparkja l-karrozza b'mod li din kienet anki sparguta l-barra mill-bankina għal għol-karregġjata ta' Merchants Street għal xi erbgha piedi, b'manjiera tali li jiġi ostakolat it-traffiku transitanti minn dik it-triq;

Hu kurjuż li dawn l-imputazzjonijiet ta' "obstruction" ta' motor cars kienu, almenu sa ċertu żmien, "vexata quaestio" għall-Qrati Inferjuri Ingliżi. Tant, li fir-rivista legali "The Magistrate", membru ta' Bench ta' Justice, li ma qabelx mal-kollega tiegħu, kiteb lill-EDITOR, u qal li, sa-kemm ma ssirx liġi li tikkjarixxi l-pozizzjoni dwar dawn l-"obstructions", "I shall feel unhappy about such cases" (Vol. XII, no. 3, pag. 33). U tant ukoll li fir-rivista legali oħra, "The Solicitor", giet salutata bi pjaċir deċiżjoni tal-Qrati Superjuri (Divisional Court of Queen's Bench) b'dawn il-kliem:— "At last we have an authority with which to answer those indefatigable advocates who defend clients summoned for causing unnecessary obstruction caused with a motor". U fil-waqt li l-artikoliġta ċċita l-kliem ta' Lord Goddard, C.J. fil-kawża in parola, ċjoè "Although I dare say the appellant wanted to help his profession as well as motorists by bringing forward a case which he thought raised high juristic principles, I am bound to say that it raises nothing but a short question of fact", hu kkompla jikkommenta:— "We hope that a good deal of judicial time will henceforth be saved by this terse commonsense" (ara Vol. 23, no. 7, p. 192, taht "Road Obstruction with Motor Vehicles");

Il-liġi tagħna in materja tinsab kontenuta fiż-żewġ regolamenti tat-Traffic Regulations no. 62 u 65, apparti l-"enabling provision" tar-reg. 98. Il-liġi ngliza hi sec. 72 tal-

Highway Act 1835, s. 28 Town Police Clauses Act 1847, reg. 88 tal-Motor Vehicles Regulations 1951, u reg. 88 tar-Road Traffic Act 1934 (ara Wilkinson, "Road Traffic Prosecutions", p. 73; u Davies "The Law of Road Traffic", p. 21), Dispożizzjonijiet dettaljati, li jistghu jigu utiliment konsultati "in jure condendo", jinsabu fir-reg. 24 u 37 tal-"Codice della Strada" Taljan, promulgat bir-Regio Decreto tat-8 ta' Dicembru 1933; id-decizjoni ta' kawżi ta' ingombri, taht dan il-"Codice della Strada", hi faċilitata bix-xorta ta' dispożizzjonijiet in propożitu;

Ikkunsidrat;

Għalkemm, kwantu għall-addebitu ta' ingombri ta' Merchants Street, il-provi ma humiex konklamanti; eppure l-Qorti hi soddisfatta, mill-piż preponderanti ta' dawk il-provi, li l-imputat ipparkja l-karrozza b'mod li din kienet tisporgi, jekk mhux erbgħa piedi, almenu tliet piedi l-barra gof-triq. Meta wieħed jikkunsidra li dik it-triq hi wahda ferm battuta, u li aktarx li kienet aktar movimentata mis-soltu dak inhar ta' dan il-kaz, peress li kienet New Year's Eve, u li f'dik il-parti tagħha partikulari, adjaċenti għas-sug, hi pjuttost dejqa, sporgenza simili, stante li ma kienetx haġa momentanea, imma damet almenu kwarta, u stante li ma kienetx effett ta' ebda "vis major", ma tistgħax ma titqiesx legalment ingombri;

Kwantu għall-addebitu ta' ingombri tal-"parking place" stess, konsistenti filli l-imputat ibblokkja karrozza oħra (dik tax-xhud Carmel Cuschieri), għandu jingħad li, in linea ta' massima, jista' jigi enunċjat bhala prinċipju, "in subjecta materia", illi jekk driver f'ċirkustanzi normali, jipparkja negligentement il-karrozza tiegħu b'mod li din tibblokkja karrozza oħra, u dan mhux momentaneament, u lanqas b'effett ta' xi "forza maggiore", u jekk ma jagħmelx b'mod li, sakemm hu jirritorna, il-karrozza tiegħu tista' tiġi mwarrba halli tillibera lill-karrozza l-oħra (per eżempju, "inter alia", billi jagħti ċ-ċavetta

tal-karrozza lill-“park attendant”), allura, f'każ simili, u salvi ċirkustanzi eċċezzjonali; hemm ingombri;

Dan il-prinċipju jidher korrett; għaliex, meta ma jiġix osservat, ikun hemm “an unreasonable use of the right of stopping”; u appuntu fil-kawża deċiża mill-Qorti Ingliżi “Dunn vs. Holt” (1904) 68 J.P. 271 ingħad:— “An obstruction comes into existence if there is an unreasonable use of the right of stopping”. S'intendi, kull każ għandu jiġi valutat skond iċ-ċirkustanzi tiegħu; għaliex, kif ingħad korrettament fil-kawża issa ċitata, “it is a matter of degree”;

Lanqas jista' jiġi stabbilit kemm għandu jkun iż-żmien jew ma jkunx hemm “obstruction”. Meta wieħed jeżamina li wieħed iħalli karrozza b'dak il-mod, biex ikun hemm l-każistika għudizzjarja ngliza, isib diversi intervalli ta' żmien kunsidrati, imma dejjem “in relazzjoni maċ-ċirkustanzi partikulari tal-każ in ispeċje”. Intużaw, fil-kawżi ingliżi, il-frazzjiet “a car becomes an unnecessary obstruction if it is left there too long.....” (Solomon v. Durbridge (1956) 120 J.P. 231), jew inkella “longer than was necessary”; u fir-regolamenti taljani l-kliem “senza giustificato motivo ed oltre il tempo occorrente”; u l-motiv li jiġġustifika jista' jkun “un evento di forza maggiore”. Imma hu ċar li, għalkemm il-prinċipju ġenerali jista' jiġi enunċjat b'hal ma fuq ingħad, kull każ għandu jiġi għudikat skond il-fattezzi tiegħu partikolari;

F'dan il-każ, il-Qorti tiritjeni li, ga ladarba l-imputat ma adopera ebda mezz biex, fl-interval li hu tbiegħed, il-karrozza tiegħu tista' tiġi mwarrba halli tħalli l-oħra toħroġ — kawtela li kienet impellenti stante li kien hemm fil-lira doppja ta' cars (“double banking”), u stante l-assenza ta' “park attendant”, u ladarba hu, “ex confassis”, dam imbiegħed għal kwarta, kien hemm l-ostruzzjoni lilu addebitata;

Għal dawn il-motivi;

Tiddeċidi;

Billi tirrespingi l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata. .
